

**MINISTERUL EDUCAȚIEI,
CULTURII ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Район / Муниципія:

Населений пункт:

Навчальний заклад:

Прізвище, ім'я учня:

ТЕСТ № 1

УКРАЇНСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА

**ТРЕНУВАЛЬНИЙ ТЕСТ
ЛЦЕЙСЬКИЙ КУРС**

Гуманітарний профіль
лютий 2021 р.
Час виконання – 180 хвилин

Необхідні матеріали: *ручка з синьою пастою.*

Пам'ятка для кандидата:

- Уважно прочитай кожне речення і акуратно виконай запропоноване завдання.
- Працюй самостійно.

Бажаємо успіху!

Кількість балів: _____

Частина I

Прочитайте уважно текст і виконайте завдання.

Ранній портрет Шевченка

Упродовж свого творчого життя Шевченко створив понад тридцять малярських і графічних автопортретів, у яких передав свої думки, почуття, переживання майже за два десятиліття: від романтичного юнака (ранній автопортрет 1840 року) до збагаченої досвідом людини, яка прожила нелегке життя (автопортрет 1861 року). Автопортрет 1840 року є чудовим заспівом Шевченка-митця до його творчості. У травні 1838 року, через місяць після викупу з кріпацтва, Шевченко стає учнем Петербурзької академії мистецтв – одного з найавторитетніших вищих мистецьких закладів у Європі. Розглянувши подані Шевченком малюнки, рада академії одразу зарахувала обдарованого юнака на навчання до четвертого класу (усіх класів курсу малювання було шість), поминувши перші три класи – копіювання гравюр і гіпсових голів.

Роки навчання його в академії позначені величезною працелюбністю, систематичною самоосвітою. Творче зерно, яке пригнічувала неволя, тепер дало щедрі сходи. Юний художник багато й плідно працював, випереджаючи академічну програму, три роки поспіль здобував срібні медалі за екзаменаційні роботи. Крім занять зі спеціальних мистецьких дисциплін, Шевченко багато читав, цікавився історією своєї батьківщини, інших європейських країн. І, звісно, писав вірші. 1840 року побачила світ його перша збірка – «Кобзар».

Саме в період духовного й творчого піднесення, **(на)прикінці**¹ 1839 року, Шевченко **ро(с/з)почав**² роботу над автопортретом. Твір писав до свого дня народження, як це часто робили вихованці Академії мистецтв. Автопортрет Тараса Шевченка, як і автопортрети студентів, був яскравим романтичним твором, але вирізнявся серед інших робіт. У ньому ліричне поєднувалося з драматичним, **замріяніс(ь)ть**³ – з тривогою, добросердечність – із сумом, бадьорість – з **ле(х/г)кою**⁴ втомою. Гарний, сповнений гідності й граційності поворот голови до глядача. Ми бачимо зосереджене обличчя молодої людини. Світло вихоплює з півтемряви лише обличчя, а все інше тане, **хова(ї/є)ться**⁵ в напівпрозорих тінях. У порівнянні з яскраво освітленим чолом **звертают(ь)**⁶ на себе увагу сховані в тіні очі. Таким чином, Шевченко вдається до типового для романтизму прийому – за допомогою світла й тіні підкреслює, виділяє те, на що передусім має звернути увагу глядач. Може здатися дивним, що “дзеркало душі” – очі – художник затінює. Але придивіться уважніше. Погляд очей проникливий, **(з/с)постережливий**⁷, сповнений якогось **(не)висловленого**⁸ запитання. У не по літах серйозному погляді відбилосся нелегке життя: **сирі(ц/т)ство**⁹, поневіряння, приниження, яких він зазнав, коли був кріпаком. Це образ юнака, якого суворі обставини рано зробили дорослим. **Милуюч(і/и)сь**¹⁰ молодим привабливим обличчям, окрасою якого є високе, мовби виточене з мармуру, чоло, ми не можемо не відчувати й передане в автопортреті інтуїтивне передчуття нелегкого майбутнього.

Як і всі відомі сьогодні оригінальні малярські та графічні роботи Шевченка, цей ранній автопортрет зберігається в Державному музеї Тараса Григоровича Шевченка в Києві, є окрасою його експозиції. Дбайливо зібрані й реставровані художні твори митця – гордість нашого народу.

(За Д.Степовиком)

№ з/п	Завдання	Оцінювання	
1.	<p><i>Спираючись на текст, дайте відповідь на кожне з питань одним реченням.</i></p> <p>А. Що являють собою автопортрети Т. Г. Шевченка, створені протягом життя?</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Б. Якими були роки навчання Тараса Шевченка в Петербурзькій академії мистецтв?</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>В. Чим вирізнявся автопортрет Тараса Шевченка 1840 року від автопортретів інших студентів?</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
2.	<p><i>Складіть і запишіть простий план тексту з 4-х пунктів.</i></p> <p>1. _____</p> <p>_____</p> <p>2. _____</p> <p>_____</p> <p>3. _____</p> <p>_____</p> <p>4. _____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8
3.	<p><i>До поданих словосполучень доберіть синонімічні з тексту:</i></p> <p>а) розкішний заспів – _____;</p> <p>б) творча іскра – _____;</p> <p>в) продуктивно працювати – _____;</p> <p>г) отримати медалі – _____;</p> <p>г) творче натхнення – _____;</p>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5

	2. Проходячи мимо книгозбірні, їй впали в око нові книги на вітрині. _____ _____ _____		
9.	Доповніть подані частини так, щоб утворилися складні речення відповідного типу. А. Складнопідрядне з підрядним означальним. Лиш та людина творити може _____ _____ Б. Складне безсполучникове речення. Хмари пливли низько над землею _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
10.	Вставте пропущені розділові знаки. Шевченко близький нам своїм ідеалом вільної людини, своєю всепоглинаючою любов'ю до рідного краю, своєю непримиренністю до всього що людину принижує, сковає нівечить; близьке нам поетове захоплення мужністю людською, лицарством подвигу і схиляння його перед вічною пречистою красою материнства все це виспівано поетом в таких гармонійних тонах і з такою пронизливістю, що може рівнятись, мабуть тільки з шедеврами доби Відродження. Шевченкові боліло не тільки горе українського народу. Хоч природно що воно було йому найпекучішим. Всюди де він тільки бачив гніт і безправ'я, приниження людини хай було це на волзькому пароплаві чи в азійських пустелях чи грізним стогоном докочувалось із Кавказьких гір скрізь зло й неправда викликали вибух поетового протесту і щоразу він був готовий стати до бою з насильством і злом. <i>(За О. Гончарем)</i>	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Частина II

Прочитайте уривок з твору «Собор» і виконайте завдання.

Мовчить собор. Щоразу перед ним Баглай відчуває якийсь дивний смуток і щось навіть тривожне. Собор ніби має в собі щось від стихії, навіває щось таке ж велике, як навівають на людину степ, або ескадри хмар серед бурі, або окутані вічними димами чорні індустрильні бастіони заводів... ти зрілим студентом стоїш ось перед нічним, незникаючим видом собору. Під тінню його минало життя поколінь. Були, перейшли, тепер ти з'явивсь. І після тебе прийдуть, житимуть на цій Зачіплянці люди іншого складу, інших професій, кібернетики які-небудь, астронавти...

Ким ти будеш для них? З яким почуттям тебе спом'януть? Кажуть, що інстинкт смерті є нібито визначальним у житті людини. Нібито все диктує страх перед невідомістю, перед тайною зникнення... Та чи так це насправді? Чи не більше мусить лякати живущого те, що проіснувати він може марно, безцільно, пройти дорогу життя людиною-авоською, відцвісти свої весни пустоцвітом? Так у чому все-таки він, «конечний зміст всієї мудрості земної?» Як бути справжнім? Як досконалитись? Як маєш повестись, щоб відчути себе перед лицем всесвіту справді вінцем природи? Ось перед тобою шедевр, поема степового козацького зодчества. Є ритми свої в споруді Собору, є вільний політ натхнення, любов висока... Чи створиш ти щось рівне цьому, щось краще за це? В чому твоя душа увічніть себе, де вони, поеми твої?

1.	<p>Обведіть кружечком літеру, що позначає правильну відповідь.</p> <p>1. Автор твору, з якого взято уривок:</p> <p>А. О. Кобилянська. Б. О. Довженко. В. О. Гончар.</p> <p>2. Твір за жанром:</p> <p>А. Проблемно-філософський роман. Б. Соціально-психологічний роман. В. Історичний роман.</p> <p>3. Визначте проблеми твору:</p> <p>А. Проблема історичної пам'яті. Б. Сутність людського щастя. В. Проблема духовності сучасної людини. Г. Роль праці в житті людини.</p>	L 0 1 L 0 1 L 0 1 2	L 0 1 L 0 1 L 0 1 2
2.	<p>Опираючись на власні міркування та використовуючи словосполучення з тексту, дайте відповідь на питання одним складним реченням.</p> <p>На які роздуми наитовхує Собор Миколу Баглая?</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
3.	<p>Що символізує Собор у творі? Дайте відповідь двома розгорнутими реченнями. Підтвердіть ваші міркування цитатами з тексту.</p> <p>1. _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>2. _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 L 0 1 2 3	L 0 1 2 3 L 0 1 2 3
4.	<p>Продовжіть речення, висловивши своє розуміння твору.</p> <p>1. Головним персонажем роману «Собор» _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>		

	<p>2. Герой роману Микола Баглай _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>3. У ставленні до Собору розкриваються характери _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>4. Мені симпатизує в романі _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>5. Роман «Собор» вчить нас _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>L</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>4</p> <p>5</p> <p>6</p> <p>7</p> <p>8</p> <p>9</p> <p>10</p> <p>L</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>4</p> <p>5</p>	<p>L</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>4</p> <p>5</p> <p>6</p> <p>7</p> <p>8</p> <p>9</p> <p>10</p> <p>L</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>4</p> <p>5</p>
<p>5.</p>	<p>Як ви розумієте заклик автора роману «Собор»: «Собори душ своїх бережіть, друзі... Собори душ!...».</p> <p>Відповіді сформулюйте трьома складними реченнями.</p> <p>1. _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>2. _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>3. _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>L</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>4</p> <p>5</p> <p>6</p> <p>L</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>L</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>2</p>	<p>L</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>4</p> <p>5</p> <p>6</p> <p>L</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>L</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>2</p>

Усього 100 балів